

De Verrukkelijke Weemoed

17 februari 2017 - 20.00 uur

't Mosterdzaadje, Kerkweg 29, Santpoort

vrijwillige gift na afloop

Paul Kaiser, klarinet - Marijke Groenendaal, sopraan - Jacob Engel, piano
met o.m. Sechs Deutsche Lieder van Louis Spohr, Der Hirt auf dem Felsen van Franz Schubert en Italiaanse aria's van Ludwig van Beethoven

Der Hirt auf dem Felsen heeft Schubert geschreven in zijn laatste levensjaar (1828), tijdens het werk aan Schwanengesang. Hij schreef het werk voor Anna Milder, een sopraan die hij bewonderde. Het stuk bevatte alles om haar te laten schitteren, in de traditie van Zwitserse stemacrobatiek en Rossini-achtige virtuositeit. De muzikale inhoud is er niet minder om: het is een compromisloos meesterwerk, met een huiveringwekkend middendeel, de late Schubert waardig. De manier waarop de klarinet de sopraanstem omlijst en commentarieert is verrukkelijk.

Het is niet waarschijnlijk dat Louis Spohr Der Hirt auf dem Felsen Kende. Spohrs muziek is eerder verwant aan die van Beethoven, met wie hij bevriend was toen hij twee jaar lang directeur was van Theater an der Wien (Schubert was toen nog een tiener).

Spohr schreef zijn Zes Duitse liederen voor Zangstem, Klarinet en Piano in 1837, negen jaar na Schuberts dood. De muziek is contrastrijk en de liederen verschillen onderling sterk in stemming. Spohr tapt voor de klarinetpartij uit een ander vaatje dan Schubert: de klarinettist is hier een gelijkwaardige partner van de zangeres, en moet een heel spectrum beheersen van vriendelijk gekabbel en fraaie cantilenes tot smartelijke uithalen.

Beethoven beweerde zelf dat hij moeite had met het componeren voor de zangstem: "Als ik klanken hoor in mijn hoofd, dan hoor ik altijd een orkest: ik weet wat ik van instrumentalisten, die bijna alles kunnen, kan verwachten, maar bij vocale composities vraag ik me altijd af: is dit zingbaar?" Toch liet hij een aantal meesterwerken voor zang en piano na. In dit recital is een mini-staalkaartje horen van zijn liedkunst te horen: van Italiaanse aria's van een jonge Beethoven, zoals ze in het 18^e-eeuwse Wenen in de mode waren, tot het innige Wonne der Wehmut uit 1810, waarvan de pianopartij op zich al een prachtig middendeel van een sonate zou kunnen zijn.

Beethoven was het grote voorbeeld voor Schubert. Beethovens An die ferne Geliebte, uit 1816, was de eerste liedcyclus ooit. *Alle* liederen van Schubert's Schwanengesang hebben ook de "geliefde op afstand" als onderwerp, zo ook Die Taubenpost en Ständchen, die in dit programma zijn opgenomen. Klinkt Die Taubenpost, Schuberts allerlaatste lied, als een afscheid? Absoluut niet. Wel als een stuk van de grootste liedcomponist aller tijden op het toppunt van zijn kunnen.

Geniet met Paul, Marijke en Jacob van deze parels uit de vroeg-romantische liedkunst.

Voor meer informatie: duo@engelgroenendaal.nl